

bestemt Statsborgerretsbegreb. Det have vi hidtil ikke haft i Lovgivningen. Saa vidt mig bekendt indeholdes der kun et eneste Sted, nemlig i Stibsregistreringsloven af 13de Marts 1867, en Forudsætning om, at Statsborger er den, der har vundet fast Hjem her i Landet. Det er udtalt i Loven, men det er en Forudsætning, som dog maa siges ikke nogen Sinde at have været rigtig, thi dette alene at have vundet fast Hjem her i Landet er ikke tilstrækkeligt til at bringe den paagældende til at være dansk Statsborger, der maa komme noget mere til; det tror jeg, man vil erkende fra alle Sider. Men dette er saa vidt jeg ved, det eneste Tilfælde, der i Lovgivningen er gjort til at fastslaa noget angaaende Begrebet dansk Statsborger. Man har forsøgt videnskabeligt at bestemme dette Begreb, navnlig at sætte det i Forbindelse med, hvor vidt den vedkommende skal taale administrativ Udvísning, — men her vil det vistnok ogsaa blive erkendt, at dette ikke er noget ret fyldestgørende Grundlag for et saadant Begreb, og at navnlig Bestemmelsen i Fremmedloven, hvorved Reglerne for administrativ Udvísning af fremmede gives, er af en saadan Bestaffenhed, at man vanskeligt derigennem skal kunne faa et nogenlunde bestemt Begreb i saa Henseende. Det er derfor, at man har søgt at komme ud over dette gennem Regeringens Forslag, og man har da navnlig fulgt den Antegang, at naar man i vore Nabolande havde disse forskellige Begreber, nemlig Statsborgerret, svensk Medborgerret, og tysk Staatsangehörigkeit, saa vilde det ligge nær, at vi, naar vi nærmere regulerede vort Indfødsretsbegreb eller rettere sagt Reglerne for at erhverve Indfødsretten, saa samtidig slog fast, at Indfødsretten og Statsborgerretten falde sammen. Smidlertid, over for de Indvendinger, som ere fremkomne fra det ærede Udvalg, skal jeg fuldstændig høre mig her, saa meget mere som jeg selvfølgelig ikke er blind for de store Betæneligheder, der kunne være ved at gøre et saadant Skridt. Smidlertid tror jeg dog ikke, at disse Betæneligheder ere saa store, som den ærede fungerende Ordførers Udtalelser maatte kunde lede til at tro. Jeg vil i alt Fald for mit Vedkommende meget ønske, at naar man opgiver at benytte denne Lov her til at fastslaa Statsborgerretsbegrebet, man saa ogsaa i Fremtiden vil opgive at have et bestemt Begreb i saa Henseende. Det er vist nok fuldkommen tilstrækkeligt for os, naar vi have to Begreber, dels indfødte og dels faste Underaatter, og saaledes at de faste Underaatter, alt eftersom Bestaffenheden af deres Ophold her er, nyde visse Rettigheder, som

man en Gang er vant til at hense til de statsborgerlige Rettigheder. Saa Henseende er jo Forholdet det, at man for ikke at kunne udvise administrativt ikke blot maa være fast Underaatter, men tillige have haft fast Ophold her i mindst to Aar; men for ikke at kunne udbringes af Landet ifølge Straffedom, maa man have været her i 5 Aar. Og for at nævne et andet Eksempel, skal jeg anføre, at der ogsaa turde være at hense under de politiske Rettigheder Retten til at eje et Skib med Ret til at føre dansk Flag; for at opnaa denne Ret skal man ligeledes have haft fast Hjemsted her i 5 Aar. Der fordres altsaa i saa Henseende for at gøre den ene eller den anden Ret gældende forskellige Tidrum, og det er derfor vanskeligt at sige, at der foreligger et bestemt Statsborgerretsbegreb, knyttet til den ene eller den anden Ret. Tilstrækkeligt turde det vist altsaa være at fastholde det almindelige faste Underaattersforhold og i Forbindelse dermed saa tillige henviser til, at de forskellige Statsborgerrettigheder knytte sig dertil under visse nærmere Billaar, som Lovgivningen angiver, men tillige saaledes, at Summen af alle Statsborgerrettigheder er samlet i Indfødsretten.

De øvrige af det ærede Udvalg foreslaaede Endringer kan jeg ligeledes tiltræde, og efter den Motivering, den ærede Ordfører gav, har jeg ikke noget at tilføje. — Jeg skal kun med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 11 herlig erklære mig enig i den Opfattelse, som den ærede Ordfører gav af Bestemmelsen i Lovforslagets Paragraffer 7 og 8 om Fortabelse og Generhvervelse af Indfødsret. Jeg kan saaledes slutte mig i det hele taget til de af det ærede Udvalg stillede Forslag.

E. Jensen: Den højtærede Minister mente, at det var et uheldigt Eksempel, jeg havde valgt med den danske Mand, som glemte eller undlod i alt Fald enten at søge Naturalisation i det fremmede Land eller at anmelde, at han vilde bevare sin Indfødsret her. Den ærede Minister begrundede sin Paastand med, at det var i saa Fald den vedkommendes egen Skyld. Men det kan man nu omtrent altid sige, naar det gaar galt, og det er i Virkeligheden en meget fattig Trøst. Jeg vil føre Eksemplet en lille Smule videre. Jeg vil sige: naar nu en Mand alligevel af en eller anden Grund, Ligegyldighed, Glemfomhed har forsværget det, og han saa dør, og Enken ikke kan ernære sig selv, hvor har hun saa Forsørgelsesret og Hjemstedsret? Hvor kan hun saa kræve Forsørgelse, enten i det fremmede Land,